

Ludwig Polzer-Hoditz

*Osudové obrazy
z doby mého
duchovního žákovství*

I. obraz *červenec 1917*

On, duchovní učitel Dr. Rudolf Steiner. Obývací pokoj bytu Dr. Rudolfa Steinera. Berlín, Motzstrafie 17, zahradní dům.

On: Jsem rád, že jste vyhověl mému volání, a tak neprodleně!

Sotva budete tušit, oč se jedná.

Měl jsem však za to, že by bylo možné s pomocí vaší a vašeho bratra oslovit rakouského císaře, a připravit mír.

Vyprávěl jste mi o přátelství svého bratra s císařem, o jeho vysokém postavení u něj a o důvěře, jíž se u císaře těší.

Hrabě Otto Lerchenfeld mě konečně poprosil, abych poradil, jak by bylo možné dospět k míru, který by mohl být důstojně uzavřen.

Jako říšský rada mohl by hrabě Lerchenfeld leccos učinit a leccos podepřít.

Já: Osud mi byl příznivý,
abych dostal povolení k cestě.
Hornorakouský místodržící hrabě Meran je již od
mládí mým dobrým přítelem.
Mohl jsem tak dodržet termín, který mi byl dán pro
příjezd do Berlína.
Myslel jsem si, že jde o něco důležitého pro lidstvo
vyčerpané dlouhou válkou.
Často jste se mnou mluvil o této válce, jež vlastně už
ani válkou není, jež ukazuje se být tragickou
katastrofou zmateného myšlení, zmateného
světonázoru.
Je nutné, řekl jste, spojit
vhled do světového dění se skutečnými ideami,
dosáhnout pravého míru. -

On: Pozvánky rozeslal hrabě Lerchenfeld
německým velvyslancům v Americe a Anglii, kteří
tam byli akreditováni před válkou.
I další byli ještě zavaláni.
Všichni se však omluvili.
Jak cizí jsou osudy lidí a národů lidem současnosti.
Dorozumění je proto těžké.
Člověk neslyší, když druzí hovoří.
Ukazuje se, jak odkázáni na sebe jsou duchovní
žáci.
A utváření budoucnosti spočívá jen na jejich
bedrech.
Příští dny strávíme společně.
Chci prohovořit a dát vám memorandum, jež určeno
je pro vašeho bratra a císaře. -
O několik dní později:

On: Víím, že jste mi porozuměl, že toto memorandum císaři není program, leč pouhý zárodek, jenž životaschopen skrývá nový lidský řád.
Vůle musí jej láskyplně rozvíjet, má-li zůstat zachována lidská důstojnost, proti panské moci, jež ji ohrožuje a tyranii s sebou přinesla by.
V tomto smyslu jsem poslední noci napsal též vůdčí myšlenky, jež mohou posloužit vašemu bratru, když by jako ministr zahraničí před světem při uzavírání míru v Brestu-Litevsku vystoupil pro tento druh lidského řádu.
Tomu by porozuměl Východ,
Západ by se pak musel podříditi síle myšlenky, nikdy však dělům.
Panství Říma, jež dosud vrhá na Evropu svůj stín, by zmizelo jako mlha před sluncem.
A Bismarckova by se naplnila slova:
„Když rakouský císař vsedne na koně, budou ho všechny jeho národy následovat.“

Já: Vkládáte mnoho do mých rukou.
Upřímně se vynasnažím, abych na váhy osudu vložil bratrskou lásku, jež nás vždy pojila.
Vím, je to pokus, otázka položená osudu, zda k Habsburkovi dolehne volání Michaelovo.
Zda dokáže proniknout dvorsky-římským okolím.

On: Jen buďte klidný:

Člověk musí dokázat i přihlížet, jak
národy zanikají.

Nezdaří-li se tento pokus, bude následovat
katastrofa za katastrofou, avšak neúspěch
není nikdy rozhodující pro pravdu
duchovních impulsů.

Ať máte dobrou cestu.

Naše myšlenky vás budou provázet.

Listopad 1917:

On: Osud promluvil.

Váhání bylo osudné.

Kdyby srdce bylo o něco odvážnější, bylo
by se to zdařilo.

Císař se o to pokusil.

Nutně se setkal s odporem.

Proud osudu si zvolil jiné řečiště.

Nuže, obrátíme se na veřejnost a u ní
vyzkoušíme, jak si jejich srdce stojí. Budete
nám nadále nápomocen.

Já: Vždyť úkol se jen posunul.

Jistě se ještě mnohokrátě promění.

Já zůstanu mu věrný až za hrob.